

Ольга В. Григораш¹, Костянтин Г. Сердюков²,
Міла Ю. Разінкова³, Валерій А. Шевченко⁴

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ ТА СФЕРИ ГОСТИННОСТІ

Вивчено окремі змістовні характеристики фінансового потенціалу підприємств індустрії туризму та сфери гостинності. Виокремлено особливості оцінки фінансового потенціалу підприємств індустрії туризму та сфери гостинності. Складено цілісну оцінку фінансового потенціалу підприємств індустрії туризму та сфери гостинності. Визначено та охарактеризовано функції фінансового потенціалу підприємств індустрії туризму та сфери гостинності. Ідентифіковано ключові завдання фінансового потенціалу підприємств індустрії туризму та сфери гостинності. Встановлено особливості та основні етапи стратегічного аналізу фінансового потенціалу підприємств індустрії туризму та сфери гостинності. Обґрунтовано важливість ефективного управління фінансовим потенціалом підприємств індустрії туризму та сфери гостинності.

Ключові слова: фінансовий потенціал, підприємство, індустрія туризму, управління, стратегічний аналіз, сфера гостинності.

Літ. 5.

DOI: 10.32752/1993-6788-2023-1-264-130-134

Olha V. Hryhorash, Kostyantyn G. Serdyukov,
Mila Yu. Razinkova, Valeriy A. Shevchenko

MANAGEMENT OF THE FINANCIAL POTENTIAL OF ENTERPRISES IN THE TOURISM AND HOSPITALITY INDUSTRY

Separate meaningful characteristics of the financial potential of the enterprise of the tourism industry and the field of hospitality have been studied. Peculiarities of the assessment of the financial potential of the enterprise in the tourism industry and the field of hospitality are highlighted. A comprehensive assessment of the financial potential of the tourism and hospitality industry was made. The functions of the financial potential of the enterprise in the tourism industry and the field of hospitality are defined and characterized. The key tasks of the financial potential of the enterprise in the tourism and hospitality industry have been identified. Features and main stages of strategic analysis of the financial potential of an enterprise in the tourism and hospitality industry are established. The importance of effective management of the financial potential of the enterprise in the tourism and hospitality industry is justified.

Keywords: financial potential, enterprise, tourism industry, management, strategic analysis, hospitality industry.

Peer-reviewed, approved and placed: 11.06.2023.

Постановка проблеми. Базовим завданням у контексті забезпечення зростання економіки виступає посилення ефективності стратегічного фінансового управління суб'єктами підприємництва. При цьому важливу роль в сучасних умовах господарювання буде відігравати саме управління фінансовим потенціалом підприємств як суб'єктів підприємництва. Для цього

¹ University of Customs and Finance. Ukraine.

² University of Customs and Finance. Ukraine.

² University of Customs and Finance. Ukraine.

² University of Customs and Finance. Ukraine.

важливо деталізовано вивчити окремі змістовні характеристики фінансового потенціалу підприємств, виокремити особливості його оцінки, функції та ключові завдання, встановити особливості та основні етапи стратегічного аналізу фінансового потенціалу підприємств, обґрунтувати важливість ефективного управління таким потенціалом в сучасних умовах господарювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика управління фінансовим потенціалом підприємств знайшла висвітлення у наукових працях ряду вчених, таких як Белінська О. [1], Васюренко О. [2], Гнип Н. [2], Колтунович О. [3], Купира М. [3], Малій О. [4], Пробоїв О. [5], Сокол Х. [3] та ін. Однак, окремі питання щодо управління фінансовим потенціалом підприємств, що, зокрема, пов'язані із індустрією туризму та сферою гостинності, до цього часу розглянуті недостатнім чином та потребують деталізованого вивчення.

Метою дослідження є вивчення окремих змістовних характеристик, особливостей оцінки, функцій, ключових завдань, етапів стратегічного аналізу фінансового потенціалу підприємств індустрії туризму та сфери гостинності, а також обґрунтування важливості ефективного управління таким потенціалом в сучасних умовах господарювання.

Основні результати дослідження. Фінансовий потенціал підприємства індустрії туризму та сфери гостинності може включати отримання прибутку, управління витратами, інвестиційні можливості, управління боргом і загальну фінансову стабільність. Це багатогранна концепція, яка включає різні аспекти фінансового стану та можливостей підприємства індустрії туризму та сфери гостинності.

Щоб оцінити фінансовий потенціал підприємства індустрії туризму та сфери гостинності, потрібно ретельно проаналізувати його фінансові показники та зробити прогноз на майбутнє. Основні аспекти, які слід врахувати, включають такі:

1. Прибутковість – оцінити, наскільки підприємство індустрії туризму та сфери гостинності здатне генерувати прибуток з своєї основної діяльності. Для цього слід аналізувати фінансові звіти та рентабельність послуг.

2. Ліквідність – оцінити, наскільки легко підприємство індустрії туризму та сфери гостинності може сплатити свої поточні зобов'язання. Для цього слід проаналізувати його активи та пасиви, а також розрахувати коефіцієнти ліквідності.

3. Фінансова стабільність – оцінити, наскільки стійке підприємство індустрії туризму та сфери гостинності в умовах економічної нестабільності. Для цього слід аналізувати заборгованість підприємства індустрії туризму та сфери гостинності, його капіталовкладення та ризикові фактори.

4. Потенціал росту – оцінити, наскільки підприємство індустрії туризму та сфери гостинності може рости та розширюватися в майбутньому. Це може включати аналіз ринку, конкурентних переваг та потенціалу розвитку нових послуг.

Важливо також враховувати специфіку індустрії туризму та сфери гостинності, в якій діє підприємство, зважаючи на особливості та тенденції

ринку. Враховуючи всі ці аспекти, можна скласти цілісну оцінку фінансового потенціалу підприємства індустрії туризму та сфери гостинності.

Фінансовий потенціал підприємства індустрії туризму та сфери гостинності має декілька важливих функцій, що впливають на його діяльність та розвиток. Основні функції фінансового потенціалу підприємства включають наступне:

1. Забезпечення розвитку та росту. Фінансовий потенціал допомагає підприємству індустрії туризму та сфери гостинності здійснювати інвестиції, розширювати свою діяльність та займати нові ринки. Він забезпечує необхідні ресурси для покриття витрат на виробництво, маркетинг та дослідження і розвиток.

2. Забезпечення конкурентоспроможності. Фінансовий потенціал дозволяє підприємству індустрії туризму та сфери гостинності виконувати різні конкурентні стратегії, такі як зниження цін, розширення продуктової лінійки, інвестування в нові технології тощо. Він також дозволяє підприємству витримувати економічні труднощі та утримувати свою позицію на ринку.

3. Забезпечення фінансової стійкості. Фінансовий потенціал забезпечує платоспроможність підприємства індустрії туризму та сфери гостинності та можливість виконувати свої зобов'язання перед постачальниками, кредиторами та працівниками. Він також допомагає знижувати фінансові ризики та забезпечувати достатню кількість обігових коштів для покриття поточних витрат та інвестицій.

4. Залучення додаткових інвестицій. Високий фінансовий потенціал може зміцнити репутацію підприємства індустрії туризму та сфери гостинності та привернути додаткові інвестори та кредиторів. Це дозволяє підприємству індустрії туризму та сфери гостинності залучати нові джерела фінансування та реалізовувати стратегічні проекти.

5. Фінансове планування та управління ресурсами. Фінансовий потенціал підприємства індустрії туризму та сфери гостинності дає змогу здійснювати ефективне фінансове планування, розподіляти ресурси і керувати фінансовими ризиками. Добре розроблена фінансова стратегія допомагає підприємству індустрії туризму та сфери гостинності досягнути своїх цілей та забезпечує його стійкий розвиток.

Всі ці функції фінансового потенціалу підприємства індустрії туризму та сфери гостинності допомагають забезпечити його ефективну фінансову діяльність, стійкість та конкурентоспроможність на ринку.

Завдання фінансового потенціалу підприємства в туристичній індустрії та сфері гостинності можуть включати наступне:

1. Розвиток туристичних продуктів. Фінансовий потенціал дозволяє підприємству вкладати кошти в розробку та покращення туристичних продуктів. Це може включати реконструкцію та модернізацію готелів, створення нових туристичних об'єктів, організацію екскурсійних маршрутів тощо.

2. Маркетинг та просування. За допомогою фінансових ресурсів підприємство може розробляти та реалізовувати маркетингові стратегії,

залучати рекламу та просувати свої послуги. Це включає рекламні кампанії, онлайн-промоції, участь в туристичних виставках та подіях, а також співпрацю з туроператорами та агентствами.

3. Підвищення якості обслуговування. Фінансовий потенціал дозволяє підприємству інвестувати в навчання та розвиток персоналу, покращення інфраструктури та впровадження сучасних технологій. Це сприяє підвищенню якості обслуговування та задоволенню потреб туристів.

4. Диверсифікація послуг. Фінансовий потенціал може допомогти підприємству розширити свою пропозицію послуг, наприклад, шляхом розбудови сполучення між різними видами туризму або пропонування додаткових сервісів, таких як ресторани, спортивні та розважальні заходи.

5. Формування фінансової стійкості. Фінансовий потенціал підприємства допомагає забезпечити фінансову стійкість, враховуючи сезонність туристичної галузі та інші фактори. Він дозволяє підприємству утримувати достатню кількість обігових коштів для платежів, прогнозувати витрати та відповідно планувати бюджет.

Ці завдання допомагають підприємствам в туристичній індустрії та сфері гостинності залучати клієнтів, просувати свої послуги та забезпечувати їх якість, що сприяє успіху та розвитку на ринку.

Стратегічний аналіз фінансового потенціалу підприємств туристичної індустрії та сфери гостинності має на меті оцінку поточного стану та розробку стратегій для досягнення фінансових цілей. Основні етапи такого аналізу можуть включати наступне:

1. Зібрання та аналіз фінансових даних. Почніть збирати фінансові дані підприємства, такі як звіти про прибутки та збитки, баланс, звіти про грошові потоки. Ретельно проаналізуйте ці дані, щоб з'ясувати їхню прибутковість, ліквідність та стійкість.

2. Оцінка фінансових показників. Використовуйте фінансові розрахунки та показники, такі як рентабельність активів, рентабельність капіталу, кошторисні показники, коефіцієнти ліквідності та інші, для оцінки фінансового стану підприємства. Порівняйте ці показники зі стандартами галузі та конкурентами.

3. Аналіз конкурентних переваг. Визначте конкурентні переваги підприємства в туристичній індустрії та гостинності, такі як місце розташування, бренд, репутація, якість обслуговування тощо. Оцініть, як ці переваги впливають на фінансові результати та можливості розвитку.

4. Аналіз факторів ризику. Виявіть ключові фактори ризику, які можуть вплинути на фінансовий потенціал підприємства.

Виходячи з вищенаведеного ефективне управління фінансовим потенціалом є критично важливим для підприємств індустрії туризму та сфери гостинності.

Висновки. Ефективне управління фінансовим потенціалом є критично важливим для підприємств у туристичній індустрії та сфері гостинності з кількох причин:

1. Забезпечення фінансової стійкості. Ефективне управління фінансовим потенціалом допомагає забезпечити платоспроможність підприємства

індустрії туризму та сфери гостинності та його здатність покрити поточні витрати та зобов'язання. Це дозволяє уникнути фінансових проблем та ризиків та забезпечити сталість діяльності.

2. Оптимізація ресурсів. Управління фінансовим потенціалом допомагає ефективно розподіляти ресурси, включаючи капітал, людські ресурси та матеріальні активи. Це дозволяє підприємству індустрії туризму та сфери гостинності досягати максимального використання своїх ресурсів та забезпечити ефективну функціональність.

3. Планування та прогнозування. Ефективне управління фінансовим потенціалом дозволяє підприємству розробити довгострокові та короткострокові фінансові плани, прогнозувати доходи, витрати та забезпечити фінансову стабільність. Це допомагає підприємству індустрії туризму та сфери гостинності визначити свої цілі, стратегії та способи досягнення успіху.

4. Впровадження інвестицій. Ефективне управління фінансовим потенціалом дозволяє підприємству індустрії туризму та сфери гостинності залучати та ефективно використовувати інвестиції для розвитку та розширення своєї діяльності. Це може включати інвестиції вітчизняного та закордонного характеру.

1. Белінська О.В. Сутність фінансового потенціалу підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. 2012. № 4. Т. 3. С. 267–271

2. Васюренко О.В., Гнип Н.О. Планування фінансового потенціалу підприємства в посткризових умовах. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики : збірник наукових праць. Випуск 2(11). 2011. С. 112–120

3. Купира М.І., Колтунович О.В., Сокол Х.Я. Фінансовий потенціал підприємства: формування та детермінанти нарощення. Економічний форум. 2021. №1. С. 127–134

4. Малій О. Г. Фінансовий потенціал підприємства: сутність та підходи до оцінювання. Креативний простір України та світу : колективна монографія. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2022. С. 217–223.

5. Пробоїв О. А. Формування фінансового потенціалу підприємства : монографія. НАН України, Інститут економіки промисловості. Донецьк : Ноулджд, 2010. 235 с.

1. Belins ka O.V. (2012) Sutnist finansovoho potentsialu pidpryyemstva [The essence of the financial potential of the enterprise]. Visnyk Khmel nyts koho natsional noho universytetu. № 4. T. 3. P. 267–271

2. Vasyurenko O.V., Hny p N.O. (2011) Planuvannya finansovoho potentsialu pidpryyemstva v postkryzovykh umovakh [Planning the financial potential of the enterprise in post-crisis conditions]. Finansovo-kredyt na diyal nist : problemy teorii ta praktyky : zbirnyk naukovykh prats . Vypusk 2(11). 2011. S. 112–120

3. Kupyr a M.I., Koltunovykh O.V., Sokol KH.YA. (2021) Finansovyy potentsial pidpryyemstva: formuvannya ta determinanty naroshchennya [Financial potential of the enterprise: formation and determinants of growth]. Ekonomichnyy forum. №1. P. 127–134

4. Maliy O.H. (2022) Finansovyy potentsial pidpryyemstva: sutnist ta pidkhody do otsinyuvannya. Kreatyvnyy prostir Ukrainy ta svitu : kolektyvna monohrafiya. [Financial potential of the enterprise: essence and approaches to assessment. Creative space of Ukraine and the world: collective monograph]. Kharkiv: S-H NTM «Novyy kurs». P. 217–223.

5. Proboyiv O.A. (2010) Formuvannya finansovoho potentsialu pidpryyemstva : monohrafiya [Formation of the financial potential of an enterprise: a monograph]. NAN Ukrainy, Instytut ekonomiky promyslovosti. Donetsk : Noulidzh, 2010. 235 p.